

Landelijk **Ronde Tafel** gesprek - bijeenkomst nummer 12

over voortrajecten en instroom in het beeldende kunst- en vormgevingsonderwijs

ArtEZ Hogeschool voor de Kunsten, Arnhem - 18 mei 2018

Aanwezig:

Zanne Zwart (KABK, voorzitter), Miriam Bestebreurtje (KABK), Karien Wielenga (GRA), Amber van Meijgaarden (AVK St Joost Breda), Andrew March (HKU), Eric Jan van de Geer (WdKA) Anton Klein (WdKA), Magda Saarloos (ArtEZ), Christine van der Heide (ArtEZ), Judith Hetteema (ArtEZ), Nelleke Hendriks (ArtEZ), Sigrid van Willigen (OBK-HKU), Charlotte Bik (OBK-ArtEZ), Jet Langman (KUO-GRA), Roos Koenders (Curriculum.nu)

Gastvrouw: Magda Saarloos

Verslaglegging: Marieke Jongman

Middagprogramma

14.00 – 15.00 uur

Roos Koenders van Curriculum.nu leidt een workshop van een klein uur vanuit de drie hoofddoelen van het onderwijs; drie rondes van 10 minuten om feedback te geven op de onderdelen relevantie-inhoud-positionering. Daarna worden de uitkomsten nog 10 minuten plenair besproken.

Wat heeft het kind dat in 2032 naar school gaat nodig? Wat moet het qua kunstonderwijs kennen en kunnen?

Over deze vragen is een (concept) visiedocument geschreven. Curriculum.nu is daarop het vervolg. Er zijn werkveldcommissies ingesteld die nu in het proces van consultatie en verwerken zitten met als einddoel een gezamenlijk nieuwe curriculum.

December 2018 moet het nieuwe curriculum klaar zijn. Vervolgens gaat dit voorstel naar de 2^e en 1^e kamer ter goedkeuring. Na goedkeuring gaat het nieuwe curriculum naar alle scholen ter implementatie in hun onderwijs.

Het concept visiestuk is onderverdeeld in drie bouwstenen:

- Relevantie
- Inhoud
- Positie

De aanwezige leden worden opgedeeld in 3 groepen om door middel van een roulatiesysteem over de drie verschillende bouwstenen te discussiëren. De tekst uit de conceptvisie zoals die voorligt is daarbij leidend.

(In het huidige onderwijs zijn de kunstvakken als kernvakken geschrapt. De VO scholen richten zich volledig op de kernvakken zodat de kunstvakken minder aandacht krijgen en onderbelicht zijn. Kunstonderwijs zou een kernvak moeten zijn.)

Korte terugkoppeling per groep:

1. Relevantie start: Door de 3 stadia heen moet het niet alleen gaan over de kunsthistorische kennis maar vooral ook over het maken, denken met je handen is heel belangrijk is voor de ontwikkeling voor een jong mens.
2. Inhoud start: het experiment, het doen is belangrijk. Daar moet ruimte voor zijn en voor vrijgemaakt worden. Niet gebonden aan thema's maar vooral iets fysieks doen, ambacht, motoriek. Het lijflijke ervaren is in het visiestuk onderbelicht.
3. Kunst moet gezien worden als een nieuwe moderne taal. Mensen moeten (leren) snappen hoe die taal werkt en wat het betekent. In de basis is het een goed stuk, dat concreter mag, waarin de schrijvers zich moeten durven uitspreken/stelling te nemen.

De taal van het stuk is wat wollig en wellicht op sommige momenten wat te algemeen. De term kunstonderwijs lijkt uitwisselbaar met cultuur of maatschappijleer. Het mag specifieker. Dat komt de leesbaarheid ten goede.

Curriculum.nu gaat alle gekregen feedback bespreken en verwerken. Dan wordt er een aangepast concept visiedocument aangeboden aan de RT waar weer naar gekeken kan worden.

Vervolgens wordt er naar een steeds specifiekere document gewerkt wat uiteindelijk duidelijk en concreet omschrijft, wat een leerling moet kunnen.

Notulen RT 11 Tilburg
Niet besproken

Actiepunten
Niet besproken

Aansluiting MBO-HBO (Eric Jan van de Geer)

Eric Jan van der Geer en Rob Schouten zouden samen kijken of de regio Breda-Rotterdam beter kan samenwerken. Deze discussie wordt – in het algemeen – inmiddels landelijk gevoerd. Bij Toptraject in het oosten van het land wordt er binnen het HBO een MBO+ aangeboden. Reguliere mbo studenten kunnen als keuzedeel parallel een traject lopen binnen het HBO om de aansluiting te vergroten.

Bij St. Lucas is men ook bezig met het opzetten van een dergelijk traject. De samenwerking met St. Joost gaat nu ook goed.

Het kunstonderwijs verintellectualiseert – de legitimering wordt gezocht in aansluiting met het WO. Voor de 'stapelstudent' is dit een lastige ontwikkeling.

Zanne Zwart leest een stuk voor waarin de Inspectie van het Onderwijs haar bevindingen over de aansluiting MBO-HBO neerlegt. De inspectie geeft aan, dat de verantwoordelijkheid bij het MBO ligt. Dat betekent, dat er zowel door het HBO als door het MBO energie gestoken moet worden in het verbeteren van de doorstroom.

Vooropleidingen kunnen daarin een steeds belangrijker rol in spelen.

ArtEZ, St. Lucas en het CIBAP werken ook samen om de aansluiting te verbeteren.

Eric Jan van der Geer wordt gevraagd de RT op de hoogte te houden.

Blog

Zanne Zwart loopt de documenten door en legt uit.

Overzicht vooropleidingen Nederland

Graag aanvullen en wijzigingen doorgeven!

Voorstel: Artikel in de kunstzone – met overzicht?

Handleiding Blog

Ter herinnering en opfrissing.

Als je geen gebruikersnaam hebt kan die aangevraagd worden bij Robbie. Emailadres robbie@studiowarring.nl (zie mail Zanne d.d. 14 januari 2018) staat in de documentatie.

Voorbeelden ondernemerschap kunstonderwijs

Het kunstonderwijs in feiten en cijfers

Visiedocument curriculum.nu

Visiedocument van VONKC op document curriculum.nu

Is een belangrijke en goede tekst. Daarom bijgevoegd.

Visiedocument Ver. Hogescholen

Reactie op het visiedocument Curriculum.nu – er is veel overlap met wat er vandaag gezegd is.

Onderwijsverslag ‘de staat van het onderwijs’ van de inspectie van het onderwijs voor PO, VO etc.

Cultuur komt er bekaaid af, niveau – taal en rekenen - van de leerling gaat omlaag.

Er wordt ook aandacht besteed aan segregatie en ongelijke kansen voor leerlingen met hoger- en leerlingen met lager opgeleide ouders.

Als de RT daar nog op wil terugkomen of wil reageren, dan graag.

Stand van zaken overlegstructuur “team talent”

Geconstateerd is dat de agenda’s gelijk lopen. Sigrid van Willigen en Charlotte Bik nemen nog steeds deel aan het overleg.

Jet Langman – inventarisatie voortrajecten in beeldende kunst en vormgeving voor KUO werkgroep ‘Open voor divers talent’

De werkgroep wil graag bij de verschillende scholen inventariseren welke diversiteit aan instroom er op dit moment is en welke initiatieven er zijn. Jet heeft voor deze inventarisatie een vragenlijst en wil graag weten waar zij deze vragenlijst naar toe kan sturen. De vergadering geeft aan dat het OBK een beter gremium is.

Ambitie, missie, visiedocument (aangevuld na RT 11)

Eigen visie/ambitiedocument: op- of aanmerkingen of aanvullingen-> graag doorgeven aan Zanne Zwart.

Financiën

Levenlangleren krediet

Studenten kunnen bij het DUO vervroegt een studielening aanvragen als studenten een studie willen volgen op het moment dat zij nog te jong zijn voor een studielening en niet de financiële middelen hebben om de studie zelf te financieren.

Algemeen geadviseerd wordt om bijvoorbeeld na de havo een tussenjaar te nemen, te gaan werken en sparen voor de studie en gelijktijdig de vooropleiding te volgen.

Het is een lastig onderwerp omdat dit politiek gestuurd wordt en door de kunsthogescholen niet beïnvloed kan worden.

De RT heeft geen ervaring met studenten die vervroegd een studielening aanvragen, omdat zij deze studenten niet tegenkomen.

De RT wil hier graag meer informatie over zodat zij – in voorkomende gevallen – aankomend studenten hierover kan adviseren.

Zanne Zwart zoekt dit verder uit en komt hier op terug.

Stichting Leergeld

Heeft iemand hier ervaring mee? Eric Jan van de Geer heeft (beperkte) ervaring met de kunstafdeling van stichting Leergeld.

Nationaal Kinderfonds (ASN bank)

Is voor leerlingen/studenten tot 21 jaar en is vergelijkbaar met het jeugdcultuur fonds. Dit fonds is voor kinderen die de ambitie hebben om een vooropleiding te volgen.

Ingebrachte agendapunten

- Uitkomst onderzoek over ervaring portfolio/toelating (Mirjam)

Mirjam doet onderzoek naar inclusiviteit (in hoeverre de dingen die wij doen voor uitsluiting zorgen en hoe je dat doorbreekt). Uit onderzoek is gebleken, dat er in sterke mate wordt uitgegaan van aannames, die in communicatie voor een barrière kunnen zorgen. Voorbeeld: Welke impliciete waarden en normen spelen een rol bij het aannemen van studenten? De manier waarop een kunststudent zich manifesteert is daarbij heel belangrijk.

De communicatie kan sterk verbeterd worden door het maken van informatiefolders, bijv. 'hoe ziet een portfolio eruit'.

Bezoek Zanne Zwart aan Plymouth College of Arts

Zanne Zwart is 2 volle dagen in Plymouth geweest bij het Plymouth College of Arts. Deze school heeft haar onderwijs uitgebreid met vooropleidingen en pre-degree programma (MBO intern in het HBO). Het MBO is aangehaakt aan het HBO en mag van alle faciliteiten gebruik maken.

Plymouth school of Creative Arts

De school heeft een bijzondere filosofie - alle activiteiten worden benaderd vanuit de kunst.

- 1000 kinderen vanaf 4 jaar.
- Leren door te doen/Vanuit het maken leer je.
- Van 07.00 – 22.00 uur open.
- Heeft ook een buurthuis/maatschappelijke functie.

De RT vindt het een goed idee om Plymouth te bezoeken.

Flyer Plymouth – Zanne Zwart vraagt om een stapel.

Het congres Making Learning komt eraan. Zanne Zwart houdt de RT op de hoogte.

Magda wordt bedankt voor haar gastvrouw schap.

De datum voor het volgende RT overleg wordt via de mail gemaakt.